THOMAS DE AQUINO, UNVOLLSTäNDIG
Entstehungsort unbestimmt, 15. Jh.
Quelle: http://manuscripta.at/?ID=35409
Copyright: Neustift/Novacella, Augustiner-Chorherrenstift

De causa sacramentorum

no tamen oportet omne id quod est res
et sacramentum esse characterem. Quid
autem sit res et sacramentum, alibi sacra
mentis infra dicetur. Questio lxxiii

Ende consideranduné

de causa sacramentorum sive quantum ad auctoritatem sive quantum ad ministerium. Et circa hoc
queruntur decem.

Primo utrum solus deus intrinsecus operetur sacramentis. Secundo utrum institutio sacramentorum sit solius dei. Tertio de potestate quam ecclesia habuit in sacramentis. Quarto utrum illam potestatem potuerit alius conferre. Quinto utrum ecclesia ministerium sacramentis quemcumque malum. Sexto utrum mali percipiant de spiritualibus sacramentis. Septimo utrum angeli possint esse ministri sacramentorum. Octavo utrum intentio ministri requiratur in sacramentis. Nono utrum requiratur ubi recta fides in ministro, quia fidelis non possit tradere sacramentum. Decimo utrum requiratur ubi recta intentio.

Ad primum sic proceditur

Videtur quod non solus deus sit et intrinsecus ministrans operetur ad effectum sacramenti. Interior enim effectus sacramenti est ut homo purgetur a peccato et illuminetur per gratiam. Sed ministros ecclesie potuimus purgare illuminare et perficere ut patet per dominum, quinto ecclesiastes, per verba. Ergo videtur quod non solus deus sit et ministri ecclesie operentur ad sacramenti effectum. Sed in collatione sacramentorum quidam ordinis suffragia ponunt. Sed omnes iustorum sunt magis apud dominum exaudibiles dicit quoque quis id est. Si quis dei cultor est et voluntatem dei faciat hunc deus exaudit. Ergo videtur quod interiorem effectum sacramenti consequatur

ille qui traxit illum a bono ministro. Sed ergo minister aliquid operatur ad interiorem effectum et non solum deus. Preterdignior est homo quam res inanimata, sed res inanimata aliquid operatur ad interiorem effectum, nam aqua corpora tangit et corpus abluit ut augustinus dicit super iohannem. Ergo homo aliquid operatur ad interiorem effectum sacramenti et non solus deus. Sed contra est quod dicitur Ro. viii. Deus est qui iustificat. Cum ergo sacramentorum sit causa iustificationis videtur quod solus deus operetur interiorem sacramenti effectum. Ro. dicimus quod operari aliquem effectum contingit duplicitur, uno modo per modum principalis agentis, alio modo per modum instrumenti, quod agit non solum deus operatur interiorem effectum sacramenti. Tunc solus deus illabitur anime in qua sacramenti effectus existit, non autem potest aliquid immediate operari ubi non est. Tunc quia gratia que est interior sacramenti effectus est a solo deo ut in 2a parte dicemus est. Laudat etiam quia est interior quia etiam sacramentorum effectus est virtus instrumentalis que manat a principali agente quia est deus. Sed aliter non homo potest operari ad interiorem effectum sacramenti nisi tamen operatur primo ministerium nam eadem ratio est ministri et instrumenti. Virtus enim actionis eius adhibetur secundum effectum interiorem ex virtute principalis agentis quod est deus. Ad primum ergo dicimus quod purgatio sicut dicit quod attribuitur ministris ecclesie non est a peccato sed dicitur deum purgare inquantum ad mundos efficiunt a cetu fidelium vel eos sacris admonitionibus disponunt ad sacramentorum receptionem sicut etiam sacerdotes illuminare dicuntur sacrum spiritum non quidem per gratiam diffundendo